

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Кафедра української мови і літератури

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТНОЛІНГВІСТИКА

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 014 «Середня освіта»
014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Автор:
доцент кафедри української
мови і літератури,
канд. філол. н. Гузенко С. В.

Затверджено на засіданні кафедри від «29» серпня 2018 р.

Миколаїв – 2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра української мови літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Н. І. Василькова
5 вересня 2018 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТНОЛІНГВІСТИКА

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 «Середня освіта»

014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

освітня програма Українська мова і література

2018-2019 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Гузенко Світлана Валентинівна, доцент кафедри української мови літератури, кандидат філологічних наук, доцент.

Програму схвалено на засіданні кафедри української мови літератури
Протокол № 1 від «29» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри української мови літератури _____ (Філатова О. С.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «05» вересня 2018 року № 2

Голова навчально-методичної комісії університету _____ (Василькова Н. І.)

ВСТУП

Програма вивчення варіативної навчальної дисципліни «Етнолінгвістика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є план змісту культури, народної психології й міфології незалежно від засобів і способів їхнього формального втілення; співвідношення мови й духовної культури, мови й народного менталітету, мови й народної творчості, їхнього взаємозв'язку та різних типів їхньої кореспонденції..

Міждисциплінарні зв'язки: варіативна навчальна дисципліна «Етнолінгвістика» є складником циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», пов'язана із дисциплінами «Історія української літературної мови», «Історія української літератури» та ін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Етнолінгвістика» – дати студентам знання про мову в її відношенні і взаємодії з культурою, етнокультурними і етнопсихологічними факторами, що впливають на функціонування і розвиток мови. Показати історію духовного розвитку нашого народу та його мови, формування загальнонародної та літературної мови, роль усної народної творчості, церкви в розвитку культури і мови українського народу.

1.2. Основні завдання курсу:

Теоретичні:

- сформуванати у студентів наукове розуміння сутності мови як суспільного явища;

- ознайомити із системою понять і термінів, які будуть потрібні під час подальшого вивчення мовознавчих дисциплін;
- висвітлити питання про періодизацію історії етнолінгвістики.

Практичні:

- допомогти студентам оволодіти навичками методологічного аналізу мовних явищ та формування різних мовних стилів;
- виробити вміння самостійно шляхом опису, аналізу й зіставлення конкретних мовних фактів аналізувати мовний матеріал;
- виявити зв'язки української мови з іншими слов'янськими мовами на різних історичних етапах розвитку.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- основні поняття етнолінгвістики;
- історію формування українського народу та його мови;
- національну специфіку мовної картини світу;
- функції мови;
- взаємозв'язок мови і культури.

вміти :

- з'ясувати основні поняття етнолінгвістики;
- охарактеризувати етнолінгвістичні підходи до вивчення елементів лексики, фразеології, словотвору, граматики у текстах Біблії, літописів, творів усної народної творчості, художньої літератури.

–

Результати навчання (компетенції)

I. Загальнопредметні:

Знання провідних тенденцій українського мовно-літературного процесу, основних концептуальних положень технологій філологічної освіти

II. Фахові:

Здатність демонструвати поглиблення знань в окремих галузях філології та належним чином представлену сформованість мовно-літературних компетенцій

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 год. / 4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит 1. Етнолінгвістика як наука.

Тема 1. Ідіолект культури.

Тема 2. Міждисциплінарний контекст етнолінгвістики. Видатні українські етнолінгвісти.

Кредит 2. Мова як засіб самовираження мовця

Тема 3. Мовні одиниці в етнолінгвістичному контексті.

Тема 4. Етнолінгвістичні студії О. Потебні.

Кредит 3. Культурно-мовна компетенція в етнолінгвістичному аспекті

Тема 5. Українська мова у зв'язку з національною культурою.

Культурно-мовна компетенція в етнолінгвістичному аспекті.

Образність як культурологічна категорія.

Тема 6. Оцінна характеристика засобами словотвору та граматики.

Народна фразеологія як предмет етнолінгвістики.

Кредит 4. Мовні одиниці – етносимволи

Тема 7. Мовні одиниці – етносимволи. Духовно-культурні концепти.

Тема 8. Лексикографічний опис етномовних одиниць.

3. Рекомендована література

1. Жайворонок В.В. Українська етнолінгвістика: Нариси: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Довіра, 2007. 262с.
2. Шарманова Н. М. Етнолінгвістика : навчальний посібник для студентів факультету української філології/ Н. М. Шарманова ; за ред. Ж. В. Колоїз. Кривий Ріг: НПП АСТЕРІКС, 2015. 192 с.
<http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/bitstream/0564/298/1/N.%20M.%20Sharmanova%20-%20Etnolinguistika.pdf>
3. Кононенко О. Українська міфологія та культурна спадщина. Харків : Фоліо, 2011. 728 с. <http://elib.nplu.org/view.html?id=2410>

Допоміжна

1. Брутян Г.А. Гипотеза Сепира-Уорфа. Ереван, 1968.
2. Валгина Н.С. Теория текста. М., 2004.
3. ван Дейк Т.А. Язык. Познание. Коммуникация. М., 1989.
4. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. М., 1981.
5. Герд А.С. Введение в этнолингвистику/ Учебное пособие. Спб.: С Петерб. Ун т. 1995. 91с.
6. Голубовская И.А. Этнические особенности языковых картин мира: Монография. К.: ИПЦ «Киевский университет», 2002.
7. Голубовська І.О. Душа і серце в національно мовних картинах світу// Мовознавство. 2002. №4 5. С.40 47
8. Гумбольдт В. Об изучении языков, или план систематической энциклопедии всей языков // Язык и философия культуры / Пер.с.нем. – М: Прогресс, 1985.
9. Гумбольдт В. Характер языка и характер народа// Язык и философия культуры/ Пер. с нем., М.: Прогресс, 1985. С.369 430

10. Гуцульські говірки: лінгвістичні та етнолінгвістичні дослідження. Львів, 2000.
11. Жайворонок В.В. Українська етнолінгвістика: деякі аспекти досліджень // Мовознавство. 2001. №5. С.48-63
12. Жайворонок В.В. Українська етнолінгвістика: деякі аспекти досліджень // Мовознавство. – 2001. – № 5
13. Железняк Н. Лінгвосоціокультурний аспект вивчення українського характеру («пісенність») // Дивослово. 2001. №4. С.18-20
14. Каменская О.Л. Текст и коммуникация. М. 1989.
15. Кісь Р. Мова, думка і культурна реальність (від Потебні до гіпотези мовного релятивізму). – Л., 2002.
16. Кононенко В.І. Рідне слово. Підручн. для шкіл з поглибл. вивч. україн. мови. К.: «Богдана», 2001. 303с.
17. Кононенко В.І. Українська лінгвокультурологія: Навч. посіб. К.: Вища шк., 2008. 327с.
18. Кононенко І.В. Національно-мовна картина світу: зіставний аспект (на матеріалі української та російської мов) // Мовознавство. 1996. №6.
19. Макаров М.Л. Коммуникативная структура текста. Тверь, 1990.
20. Романова Н.П. Питання співвідношення світогляду та структури мови в сучасному зарубіжному мовознавстві (концепція неогумбольдтіанства) // Питання теорії мови в зарубіжному мовознавстві. К., 1976.
21. Русанівський В.М. Єдиний мовно образний простір української ментальності // Мовознавство. 1993. №65. С.3-13
22. Сепир Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии. М., 1993.
23. Соколовская Ж.П. «Картина мира» в значениях слов. «Семантические фантазии» или «катехизис семантики». Симферополь, 1993.
24. Степанов Ю.С. В трехмерном пространстве языка. М., 1995.
25. Толстая С.М. Этнолингвистика: современное состояние и перспективы // <http://ivgi.rsu.ru/folklore/Tolstaja.html>

26. Толстой Н.И. О предмете этнолингвистики и её роли в изучении языка и этноса // Ареальные исследования в языкознании и этнографии: Язык и этнос. Л., 1983.
27. Тураева З.Я. Лингвистика текста. М., 1986.
28. Цивьян Т.В. О лингвистических основах модели мира (на материале балканских языков и традиций) // Славянский и балканский фольклор. Реконструкция древней славянской духовной культуры: источники и методы. – М., 1989.
29. Anusiewicz J. Lingwistyka kulturowa. Zarys problematyki. Wrocław, 1994.
30. Bartmiński J., Tokarski R. Językowy obraz świata a spójność tekstu // Teoria tekstu. Ossolineum, 1986.
31. Burszta W. Język a kultura w myśli etnologicznej. Wrocław, 1986.
32. Etnolingwistka. Lublin. 1-12, № 1988-2000.
33. Językowy obraz świata, Lublin, 1991.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагностики успішності навчання:

- усна відповідь на практичному занятті;
- доповнення на практичному занятті;
- виконання практичного завдання в аудиторії;
- виконання самостійних робіт;
- контрольні роботи.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Н. І. Василькова
5 вересня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТНОЛІНГВІСТИКА

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 «Середня освіта»

014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

освітня програма Українська мова і література

2018 – 2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Етнолінгвістика» для студентів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Розробник: Гузенко Світлана Валентинівна, доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук, доцент _____

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літератури
Протокол № 01 від «29» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри _____ (Філатова О. С.)
«29» серпня 2018 р.

1. Опис навчальної дисципліни
1.1. Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Варіативна
	Спеціальність 014 «Середня освіта»	
Загальна кількість годин - 120	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	<i>Рік підготовки:</i>
		II
		<i>Семестр</i>
		1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.; самостійної роботи студента – 6 год..	Ступінь магістра	<i>Лекції</i>
		8
		<i>Практичні, семінарські</i>
		18
		<i>Лабораторні</i>
		-
		<i>Самостійна робота</i>
94		
		Вид контролю: залік

Мова навчання – українська.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 22%/78%: 26 год. – аудиторні заняття, 94 год. – самостійна робота.

1.2. Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Варіативна
	Спеціальність 014 «Середня освіта»	
Загальна кількість годин - 120	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	<i>Рік підготовки:</i>
		II
		<i>Семестр</i>
		1
	Ступінь магістра	<i>Лекції</i>
		4
		<i>Практичні, семінарські</i>
		8
		<i>Лабораторні</i>
		-
		<i>Самостійна робота</i>
108		
		Вид контролю: залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 10%/90%: 12 год. – аудиторні заняття, 108 год. – самостійна робота.

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета викладання навчальної дисципліни «Етнолінгвістика» – дати студентам знання про мову в її відношенні і взаємодії з культурою, етнокультурними і етнопсихологічними факторами, що впливають на функціонування і розвиток мови. Показати історію духовного розвитку нашого народу та його мови, формування загальнонародної та літературної мови, роль усної народної творчості, церкви в розвитку культури і мови українського народу.

Основні **завдання** курсу:

Теоретичні:

- сформувати у студентів наукове розуміння сутності мови як суспільного явища;
- ознайомити із системою понять і термінів, які будуть потрібні під час подальшого вивчення мовознавчих дисциплін;
- висвітлити питання про періодизацію історії етнолінгвістики.

Практичні:

- допомогти студентам оволодіти навичками методологічного аналізу мовних явищ та формування різних мовних стилів;
- виробити вміння самостійно шляхом опису, аналізу й зіставлення конкретних мовних фактів аналізувати мовний матеріал;
- виявити зв'язки української мови з іншими слов'янськими мовами на різних історичних етапах розвитку.

Передумови до вивчення дисципліни: обізнаність із нормами й канонами сучасного мовного дискурсу та вміння представити свої наукові здобутки, що є одним із найважливіших і найвагоміших аспектів підготовки фахівця з університетською освітою. Курсу «Етнолінгвістика» властиві зв'язки з теоретичними та спеціальними теоретичними курсами загального фундаментального та професійного циклу – «Методологія та організація

наукових досліджень», «Сучасна українська літературна мова», «Історія української літератури».

Робоча програма навчальної дисципліни складається з 4 кредитів.

Результати навчання:

- Знання основних поняття етнолінгвістики; історії формування українського народу та його мови;
- Готовність розпізнати національну специфіку мовної картини світу; взаємозв'язок мови і культури.
- Уміння охарактеризувати етнолінгвістичні підходи до вивчення елементів лексики, фразеології, словотвору, граматики у текстах Біблії, літописів, творів усної народної творчості, художньої літератури.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими *компетентностями*:

I. Загальнопредметні:

Знання провідних тенденцій українського мовно-літературного процесу, основних концептуальних положень технологій філологічної освіти

II. Фахові:

Здатність демонструвати поглиблення знань в окремих галузях філології та належним чином представлену сформованість мовно-літературних компетенцій

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Етнолінгвістика як наука.

Тема 1. Ідіолект культури.

Тема 2. Міждисциплінарний контекст етнолінгвістики. Видатні українські етнолінгвісти.

Кредит 2. Мова як засіб самовираження мовця**Тема 3.** Мовні одиниці в етнолінгвістичному контексті.**Тема 4.** Етнолінгвістичні студії О. Потебні.**Кредит 3. Культурно-мовна компетенція в етнолінгвістичному аспекті****Тема 5.** Українська мова у зв'язку з національною культурою.

Культурно-мовна компетенція в етнолінгвістичному аспекті. Образність як культурологічна категорія.

Тема 6. Оцінна характеристика засобами словотвору та граматики. Народна фразеологія як предмет етнолінгвістики.**Кредит 4. Мовні одиниці – етносимволи****Тема 7.** Мовні одиниці – етносимволи. Духовно-культурні концепти.**Тема 8.** Лексикографічний опис етномовних одиниць.**4. Структура навчальної дисципліни****Денна форма навчання**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	ср
1	2	3	4	5
Кредит 1. Етнолінгвістика як наука				
Тема 1. Ідіолект культури.	15	2	2	11
Тема 2. Міждисциплінарний контекст етнолінгвістики. Видатні українські етнолінгвісти.	15		2	13
Кредит 2. Мова як засіб самовираження мовця				
Тема 3. Мовні одиниці в етнолінгвістичному контексті.	15	2	2	11
Тема 4. Етнолінгвістичні студії О. Потебні.	15		2	13

Кредит 3. Культурно-мовна компетенція в етнолінгвістичному аспекті				
Тема 5. Українська мова у зв'язку з національною культурою.	15	2	2	11
Тема 6. Оцінна характеристика засобами словотвору та граматики.	15		2	13
Кредит 4. Мовні одиниці – етносимволи				
Тема 7. Духовно-культурні концепти	15	2	2	11
Тема 8. Лексикографічний опис етномовних одиниць.	15		4	11
Усього годин:	120	8	18	94

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	ср
1	2	3	4	5
Кредит 1. Етнолінгвістика як наука				
Тема 1. Ідіолект культури.	15	2		13
Тема 2. Міждисциплінарний контекст етнолінгвістики. Видатні українські етнолінгвісти.	15		2	13
Кредит 2. Мова як засіб самовираження мовця				
Тема 3. Мовні одиниці в етнолінгвістичному контексті.	15	2		13
Тема 4. Етнолінгвістичні студії О. Потебні.	15		2	13
Кредит 3. Культурно-мовна компетенція в етнолінгвістичному аспекті				
Тема 5. Українська мова у зв'язку з національною культурою.	15			15
Тема 6. Оцінна характеристика засобами словотвору та граматики.	15		2	13
Кредит 4. Мовні одиниці – етносимволи				
Тема 7. Духовно-культурні концепти	15		2	13
Тема 8. Лексикографічний опис	15			15

ЕТНОМОВНИХ ОДИНИЦЬ.				
Усього годин:	120	4	8	108

5. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Ідіолект культури.	2
2.	Тема 2. Міждисциплінарний контекст етнолінгвістики. Видатні українські етнолінгвісти.	2
3.	Тема 3. Мовні одиниці в етнолінгвістичному контексті.	2
4.	Тема 4. Етнолінгвістичні студії О. Потебні.	2
5.	Тема 5. Українська мова у зв'язку з національною культурою.	2
6.	Тема 6. Оцінна характеристика засобами словотвору та граматики.	2
7.	Тема 7. Духовно-культурні концепти	2
8.	Тема 8. Лексикографічний опис етномовних одиниць.	4
Разом:		18

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міждисциплінарний контекст етнолінгвістики. Видатні українські етнолінгвісти.	2
2.	Етнолінгвістичні студії О. Потебні.	2
3.	Оцінна характеристика засобами словотвору та граматики.	2
4.	Духовно-культурні концепти	2
Разом:		8

6. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Ідіолект культури.	11
2.	Тема 2. Міждисциплінарний контекст етнолінгвістики. Видатні українські етнолінгвісти.	13
3.	Тема 3. Мовні одиниці в етнолінгвістичному контексті.	11
4.	Тема 4. Етнолінгвістичні студії О. Потебні.	13
5.	Тема 5. Українська мова у зв'язку з національною культурою.	11
6.	Тема 6. Оцінна характеристика засобами словотвору та граматики.	13
7.	Тема 7. Духовно-культурні концепти	11
8.	Тема 8. Лексикографічний опис етномовних одиниць.	11
Разом:		94

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Ідіолект культури.	13
2.	Тема 2. Міждисциплінарний контекст етнолінгвістики. Видатні українські етнолінгвісти.	13
3.	Тема 3. Мовні одиниці в етнолінгвістичному контексті.	13
4.	Тема 4. Етнолінгвістичні студії О. Потебні.	13
5.	Тема 5. Українська мова у зв'язку з національною культурою.	15
6.	Тема 6. Оцінна характеристика засобами словотвору та граматики.	13
7.	Тема 7. Духовно-культурні концепти	13
8.	Тема 8. Лексикографічний опис етномовних одиниць.	15
Разом:		108

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Усний виклад матеріалу, проблемне навчання, робота з державними стандартами та додатковими джерелами, спостереження над проявами сучасної медіакльтури, порівняльний аналіз.

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				Контрольна робота	Накопичувальні бали/ Сума
Кр.1	Кр.2	Кр.3	Кр.4	2 контрольні роботи по 50 б.	400
75	75	75	75		

- усна відповідь на практичному занятті – 10 б.;
- доповнення на практичному занятті – 5 б.;
- виконання практичного завдання в аудиторії – 10 б.;
- виконання самостійного завдання – 10 – 30 балів;
- контрольна робота – 50 б. (2 шт.)

9. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це, наприклад, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, метод проблемного викладу матеріалу), робота з художнім текстом, метод бесіди, комп'ютерна підтримка навчального процесу.

11. Методичне забезпечення

1. Гузенко С. В. Етнолінгвістика : навчально-методичний комплекс. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2018. 120 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Жайворонок В.В. Українська етнолінгвістика: Нариси: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Довіра, 2007.262с.
2. Шарманова Н. М. Етнолінгвістика : навчальний посібник для студентів факультету української філології/ Н. М. Шарманова ; за ред. Ж. В. Колоїз. Кривий Ріг: НПП АСТЕРІКС, 2015. 192 с.
<http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/bitstream/0564/298/1/N.%20M.%20Sharmanova%20-%20Etnolinguistika.pdf>
3. Кононенко О. Українська міфологія та культурна спадщина. Харків : Фоліо, 2011. 728 с. <http://elib.nplu.org/view.html?id=2410>

Допоміжна

1. Брутян Г.А. Гипотеза Сепира-Уорфа. Ереван, 1968.
2. Валгина Н.С. Теория текста. М., 2004.
3. ван Дейк Т.А. Язык. Познание. Коммуникация. М., 1989.
4. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. М., 1981.
5. Герд А.С. Введение в этнолингвистику/ Учебное пособие. Спб.: С Петерб. Ун т. 1995. 91с.
6. Голубовская И.А. Этнические особенности языковых картин мира: Монография. К.: ИПЦ «Киевский университет», 2002.
7. Голубовська І.О. Душа і серце в національно мовних картинах світу// Мовознавство. 2002. №4 5. С.40 47
8. Гумбольдт В. Об изучении языков, или план систематической энциклопедии всей языков // Язык и философия культуры / Пер.с.нем. – М: Прогресс, 1985.
9. Гумбольдт В. Характер языка и характер народа// Язык и философия культуры/ Пер. с нем., М.: Прогресс, 1985. С.369 430
10. Гуцульські говірки: лінгвістичні та етнолінгвістичні дослідження. Львів, 2000.
11. Жайворонок В.В. Українська етнолінгвістика: деякі аспекти досліджень// Мовознавство. 2001. №5. С.48 63
12. Жайворонок В.В. Українська етнолінгвістика: деякі аспекти досліджень // Мовознавство. – 2001. – № 5
13. Железняк Н. Лінгвосоціокультурний аспект вивчення українського характеру («пісенність»)// Дивослово. 2001. №4. С.18 20
14. Каменская О.Л. Текст и коммуникация. М. 1989.
15. Кісь Р. Мова, думка і культурна реальність (від Потєбні до гіпотези мовного релятивізму). – Л., 2002.

16. Кононенко В.І. Рідне слово. Підручн. для шкіл з поглибл. вивч. україн. мови. К.: «Богдана», 2001. 303с.
17. Кононенко В.І. Українська лінгвокультурологія: Навч. посіб. К.: Вища шк., 2008. 327с.
18. Кононенко І.В. Національно-мовна картина світу: зіставний аспект (на матеріалі української та російської мов) // Мовознавство. 1996. №6.
19. Макаров М.Л. Коммуникативная структура текста. Тверь, 1990.
20. Романова Н.П. Питання співвідношення світогляду та структури мови в сучасному зарубіжному мовознавстві (концепція неогумбольдтіанства) // Питання теорії мови в зарубіжному мовознавстві. К., 1976.
21. Русанівський В.М. Єдиний мовно образний простір української ментальності// Мовознавство. 1993. №65. С.3 13
22. Сепир Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии. М., 1993.
23. Соколовская Ж.П. «Картина мира» в значениях слов. «Семантические фантазии» или «катехизис семантики». Симферополь, 1993.
24. Степанов Ю.С. В трехмерном пространстве языка. М., 1995.
25. Толстая С.М. Этнолингвистика: современное состояние и перспективы // <http://ivgi.rsuh.ru/folklore/Tolstaja.html>
26. Толстой Н.И. О предмете этнолингвистики и её роли в изучении языка и этноса // Ареальные исследования в языкознании и этнографии: Язык и этнос. Л., 1983.
27. Тураева З.Я. Лингвистика текста. М., 1986.
28. Цивьян Т.В. О лингвистических основах модели мира (на материале балканских языков и традиций) // Славянский и балканский фольклор. Реконструкция древней славянской духовной культуры: источники и методы. – М., 1989.
29. Anusiewicz J. Lingwistyka kulturowa. Zarys problematyki. Wrocław, 1994.
30. Bartmiński J., Tokarski R. Językowy obraz świata a spójność tekstu // Teoria tekstu. Ossolineum, 1986.

31. Burszta W. Język a kultura w myśli etnologicznej. Wrocław, 1986.
32. Etnolingwistka. Lublin. 1-12, № 1988-2000.
33. Językowy obraz świata, Lublin, 1991.

Електронні ресурси

1. Шарманова Н. М. Етнолінгвістика : навчальний посібник для студентів факультету української філології/ Н. М. Шарманова ; за ред. Ж. В. Колоїз. Кривий Ріг: НПП АСТЕРІКС, 2015. 192 с. <http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/bitstream/0564/298/1/N.%20M.%20Sharmanova%20-%20Etnolinguistika.pdf>
2. Кононенко О. Українська міфологія та культурна спадщина. Харків : Фоліо, 2011. 728 с. <http://elib.nplu.org/view.html?id=2410>

13. Інформаційні ресурси

1. Жайворонок В.В. Українська етнолінгвістика: Нариси: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Довіра, 2007. 262с. 20 шт.